

Čís. 16948.

Pojistné vyměřené a předepsané okresní nemocenskou pojišťovnou podle zákona č. 221/1924 ve znění vlád. vyhl. č. 189/1934 Sb. z. a n. za zaměstnance, konající práce nebo služby na nemovitostech nebo v podniku, jemuž nemovitosti slouží, nemá přednostního práva na nemovitostech téhož povinného ležících v obvodu jiné nemocenské pojišťovny, která pojistné vyměřovala a předpisovala pro zaměstnance činné v závodě ležícím v jejím obvodu.

Podmínkou přednostního pořadí uvedených nedoplatků jest nejen, že prodané nemovitosti sloužily výhradně nebo převážně k provozu výdělečného podniku podrobeného pojištění, ale i že se přihlášené nedoplatky vztahují na podnik provozovaný dlužníkem v obvodu příslušné nemocenské pojišťovny. Tyto podmínky musí v rozvrhovém řízení dokázat nemocenská pojišťovna.

(Rozh. ze dne 19. května 1938, R II 156/38.)

Nižší soudy přikázaly Okresní nemocenské pojišťovně v B. přihlášenou pohledávku v přednostním pořadí, poněvadž nemovitost v dražbě prodaná sloužila převážně výdělečnému podniku povinné. Při tom odkázal první soud stěžovatelčin odpor, že se přihlášená pohledávka netýká prodané nemovitosti, nýbrž podniku povinné v B., na pořadí správní, kdežto rekursní soud zamítl odpor, že závad v P. neměl nic společného se závodem v B. a byl samostatnou jednotkou, takže šlo o dva podniky téže povinné, z nichž jeden byl provozován v B. v obvodu Okresní nemocenské pojišťovny v B., druhý v P. v obvodu Okresní nemocenské pojišťovny ve V., a že předmětem dražby byl jen druhý podnik.

Nejvyšší soud vyhověl odporu.

Důvody:

Jde o to, zdali i pojistné vyměřené a předepsané Okresní nemocenskou pojišťovnou v B. má přednostní právo na nemovitostech povinného, ležících v obvodu jiné nemocenské pojišťovny, která také pojistné vyměřovala a předpisovala.

Rekursní soud zastává názor, že pro pojistné platí tytéž zásady jako pro daň výdělkovou. Ta se předpisuje podle § 46, odst. 3, zákona o přímých daních z celého podniku jako hospodářského celku; všechny provozovny náležející k témuž podniku jako hospodářskému celku, ať leží kdekoli, jsou zdaňovány společnou daňovou sazbou (vl. nař. č. 15/1937 Sb. z. a n. k § 46, odst. 3, zákona o přímých daních). Jinak jest tomu u pojistného podle zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

ve znění vyhlášky č. 189/1934 Sb. z. a n. Toto pojištění není pojištěním podnikovým, nýbrž pojištěním individuálním, které jest upraveno teritoriálně podle území okresních nemocenských pojišťoven. Pojistné vyměřuje a vybírá nemocenská pojišťovna, u níž jest pojištěnce přihlásiti (§ 161). Příslušnost pak jest upravena v §§ 24 až 29 a) zákona. Dnem, kdy pojištěnec vstoupil do zaměstnání zakládajícího pojistnou povinnost, vzniká pojištění pro případ nemoci (§ 7) u příslušné nemocenské pojišťovny, pojištění invalidní a starobní pak týmž dnem, byl-li zaměstnanec nejpozději šestého dne od vstupu do zaměstnání přihlášen (§ 17), jinak teprve po dojití přihlášky u příslušné pojišťovny (§ 7). Poněvadž pak nemocenské pojišťovny jsou právními osobami, vstupuje zaměstnanec touto dobou jako pojištěnec v právní poměr s příslušnou pojišťovnou, které vzniká tím nárok na pojistné vůči zaměstnavateli a povinnost plniti dávky vůči zaměstnanci za podmínek v zákoně ustanovených. Již z dotčené organizace pojištění plyne, že tu neplatí zásady ustanovené o dani výdělkové v této příčině, neboť jest rozdíl mezi předpisem této daně pro podnik a předpisem pojistného podle určitého zaměstnance. Jde o samostatnou pohledávku určité pojišťovny.

Přednostní právo podle § 173 zákona o pojištění zaměstnanců přísluší v exekučním řízení pojistnému s příslušenstvím předepsanému za zaměstnance, kteří pracovali anebo konali služby na nemovitostech nebo v podniku, jemuž nemovitost sloužila (§ 2 zák.), jestliže a pokud na nemovitosti té má přednostní právo některá z daní uvedených v § 265, odst. 1 až 3, zákona o přímých daních. Z toho, co bylo uvedeno, plyne, že tu musí býti pracovní nebo služební poměr zaměstnanců na této určité nemovitosti, že nestačí poměr jejich k celému podniku zaměstnavatelovu vůbec, neboť jen práce nebo služba konaná v obvodu určité nemocenské pojišťovny dává vzniknouti jejímu nároku na pojistné a tím ve vztahu k nemovitosti nároku na přednostní uspokojení z výtěžku za ni. Jedině tento místní vztah tu rozhoduje a nikoli poměr podniku hlavního a vedlejšího, s nímž se netřeba v této příčině zabývat. Poněvadž pojistné i za invalidní a starobní pojištění vyměřuje a vybírá příslušná nemocenská pojišťovna, která zúčtuje pojistné připadající na pojištění invalidní a starobní s Ústřední sociální pojišťovnou (§ 161), což jest jejich vnitřní věcí, nemá rozdíl tohoto pojištění významu.

Nemocenská pojišťovna domáhajíc se přednostního uspokojení z nejvyššího podání, musí dokázati nejen, že prodané nemovitosti sloužily výhradně nebo převážně k provozování výdělečného podniku podrobeného pojištění, ale i že se přihlášené nedoplatky na pojistném vztahují na podnik provozovaný dlužníkem v obvodu její působnosti. Této podmínce nevyhověla Okresní nemocenská pojišťovna v B. Platební výměry, které připojila k své přihlášce, jsou adresovány »Výroba železných konstrukcí František Sch., B.«. Není ani z nich ani z přihlášky zřejmé, že bylo v nich předepsáno pojistné za zaměstnance pracující v podniku v P. Není tedy splněna ona podmínka pro přikázání přihlá-

šené pohledávky v přednostním pořadí z výtěžku za nemovitost v dražbě prodanou. To jest otázka právní, o které rozhoduje soud při rozvrhu nejvyššího podání.

Z vyložených důvodů bylo odůvodněnému dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 16949.

Pořad práva.

Dohoda, podle které se zájemníci vůči obci zavázali, že budou přispívat na úhradu nákladů stavby vodovodu tak, že budou po určitou dobu platiti určité paušalované vodné, jest dohodou ve smyslu § 26, odst. 3, zák. č. 329/1921 ve znění § 16 zák. č. 77/1927 Sb. z. a n. O sporech z takovéto dohody mezi obcí a zájemníkem nelze rozhodovati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 20. května 1938, R II 55/38.)

Srov. č. 7936 Sb. n. s.

Žalobou, kterou se žalující obec na žalovaných domáhala zaplacení příspěvků, k nimž se žalovaní zavázali podle dohody s obcí, soud první stolice odmítl pro nepřipustnost pořadu práva, kdežto rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Nejde zajisté o to, že by obec jako podnikatelka při stavbě vodovodu nemohla v souvislosti s tímto podnikem uzavíratí soukromoprávní smlouvy, ať již smlouvy tržové, nebo o zápůjčku, či smlouvy o dílo a pod. Než v souzeném případě nejde o žádnou takovou smlouvu, nýbrž o ujednání obce jako veřejnoprávní korporace o prostředcích, které mají sloužiti k úhradě nákladů potřebných k stavbě vodovodu jako zařízení ve smyslu § 26 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n., a to z příspěvků, jimiž měla býti hrazena část nákladu z prostředků žalovaných zájemců ve smyslu uvedeného již místa zákona. Podle vlastního přednesu žalující obce a podle skutkového děje zjištěného v usnesení procesního soudu, jenž nebyl v opravném řízení změněn, byly ony příspěvky žalovaných smlouveny dohodou, a to tak, že žalovaní měli na úhradu nákladů pořízení vodovodu přispívatí ve formě paušalovaného vodného po dobu panácti let. Nemůže býti pochybnosti o tom, že tu jde o dohodu, jak ji má na mysli § 26, odst. 3, uved. zák. ve znění zák. č. 77/1927 (§ 16), v čemž jsou za jedno oba soudy. Nelze však souhlasiti s názorem rekursního soudu, že taková dohoda, kterou zákon jako takovou dopouští, je smlouvou soukromoprávní. Vždyť zde zájemci